

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Aleše Smetanky a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobců: **a) R. G., b) A. G.**, oba zastoupeni Mgr. et Mgr. Václavem Klepšem, advokátem se sídlem Varšavská 714/38, Praha 2, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2/2, Praha 1, za účasti: **I) J. K.**, zastoupený JUDr. Nikolou Kubálkovou, advokátkou se sídlem Růžová 947/8, Praha 1, **II) V. H.**, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 27. 5. 2020, č. j. MHMP 777685/2020, v řízení o kasační stížnosti žalobců proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 1. 6. 2023, č. j. 14 A 3/2023 – 77,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žádnému z účastníků **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Osoby zúčastněné na řízení **n e m a j í** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný rozhodnutím ze dne 27. 5. 2020, č. j. MHMP 777685/2020 (dále též jen „žalobou napadené rozhodnutí“), zamítl odvolání žalobce a) a potvrdil rozhodnutí Úřadu městské části Praha 16 (dále jen „stavební úřad“) ze dne 3. 10. 2019, č. j. 018776/19/OVDŽP. Posledně uvedeným rozhodnutím stavební úřad nařídil žalobcům (coby manželům

a stavebníkům) odstranit stavbu s názvem „*chata pro rekreaci s rodinou*“, ul. K., na pozemku č. parc. XA, k. ú. L. podle § 129 odst. 1 písm. b) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu.

[2] Žalobci proti rozhodnutí žalovaného podali žalobu k Městskému soudu v Praze (dále jen „*městský soud*“), který ji usnesením ze dne 1. 6. 2023, č. j. 14 A 3/2023 – 77 (dále jen „*napadené usnesení*“), odmítl jako opožděnou.

[3] K otázce včasnosti žaloby žalobci uvedli, že o vydání žalobou napadeného rozhodnutí se dověděli až při nahlížení do správního spisu dne 31. 10. 2022, tudíž žaloba podaná u soudu dne 2. 1. 2023 byla včasná. Dle žalobců žalovaný jim žalobou napadené rozhodnutí předtím nedoručil. Argumentovali jednak tím, že již v průběhu řízení o odstranění stavby správním orgánům sdělili, že v odstraňované nemovitosti bydlí, a tedy nemohli bydlet na adrese P., kam jim žalobou napadené rozhodnutí doručoval žalovaný, jednak tím, že výzvu k vyzvednutí zásilek a posléze také samotné zásilky doručující orgán zřejmě vhodil do nesprávné poštovní schránky (dle tvrzení žalobců na předmětné adrese jsou dvě neoznačené poštovní schránky). Proto mají za to, že žalovaný jim měl doručovat veřejnou vyhláškou podle § 25 odst. 1 správního řádu. Žalobou napadené rozhodnutí tak žalobcům dle jejich názoru nebylo nikdy řádně doručeno.

[4] Městský soud vyšel z doručenek založených ve správním spisu. Z nich měl za patrné, že žalovaný doručoval žalobcům žalobou napadené rozhodnutí na adresu P., v úterý 9. 6. 2020 (městský soud poznamenal, že na doručenkách je zjevně mylně otištěn rok 2019, neboť předmětné rozhodnutí žalovaného bylo vydáno až 27. 5. 2020). Jelikož si žalobci zásilky nepřevzali, doručující orgán zanechal na místě výzvu s poučením, že písemnost bude považována za doručenou, nevyzvedne-li si ji adresát ve lhůtě 10 dnů ode dne připravení této zásilky k vyzvednutí. Úložní lhůta 10 dnů oběma žalobcům uplynula v pátek 19. 6. 2020. Zásilky s písemností jim byly vhozeny do jejich poštovní schránky v pondělí 22. 6. 2020.

[5] Městský soud nepřisvědčil žalobcům, že žalovaný neměl doručovat své rozhodnutí na adresu P. Jednalo se o adresu jejich trvalého pobytu evidovanou v informačním systému evidence obyvatel, přičemž žalobci nepožádali v průběhu správního řízení o doručování písemností na jinou adresu. Navíc žalobce a) při odstraňování nedostatků blanketního odvolání uvedl na svém podání ze dne 13. 12. 2019 (doručeném správnímu orgánu dne 18. 12. 2019) jako svoji adresu P., což i potvrdil vlastnoručním podpisem. Uvedené vedlo městský soud k závěru, že nic nenasvědčuje tomu, že by se žalobcům na uvedené adrese nedařilo doručovat písemnosti, což předpokládá § 25 odst. 1 správního řádu, jehož se žalobci dovolávali.

[6] Městský soud neměl za důvodnou ani námitku žalobců, že se nemohli seznámit s výzvami k vyzvednutí uložených písemností, jelikož v domě na adrese P. jsou dvě (neoznačené) poštovní schránky a doručovatel vhodil výzvu k vyzvednutí zásilky spolu s poučením do špatné schránky. Městský soud upozornil, že nebylo sporu o tom, že na uvedené adrese se nachází rodinný dům, přičemž u rodinných domů nelze postupovat stejně jako u neoznačených poštovních schránek v činžovních domech. Městský soud rovněž poukázal na obecně přijímanou odpovědnost adresáta za stav jeho poštovní schránky.

pokračování

[7] Městský soud uzavřel, že žalobci svými tvrzeními nezpochybnili řádné doručení žalobou napadeného rozhodnutí a že soud si již ze správního spisu mohl učinit úsudek o datu, kdy dané rozhodnutí žalovaného bylo žalobcům doručeno a že se jednalo o doručení řádné. Dvuměsíční lhůta k podání žaloby proti rozhodnutí žalovaného začala žalobcům plynout ode dne následujícího po dni doručení napadeného rozhodnutí, tj. v sobotu 20. 6. 2020, a uplynula ve čtvrtek 20. 8. 2020. Žalobci ovšem podali žalobu až 2. 1. 2023, tj. po více než dvou letech od konce lhůty pro podání žaloby.

[8] Proti rozsudku městského soudu žalobci (dále jen „stěžovatelé“) podali kasační stížnost, jejíž důvody podřazují pod § 103 odst. 1 písm. a) a e) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[9] Stěžovatelé v úvodu kasační stížnosti vymezují dvě sporné otázky, které dle jejich názoru městský soud nesprávně posoudil, a to (i) *zda bylo třeba přistoupit k doručení rozhodnutí veřejnou vyhláškou a ustanovení opatrovníka*, a (ii) *zda bylo třeba na místě neoznačené schránky zanechat na vhodném místě výzvu o doručování*.

[10] Ve vztahu k první sporné otázce stěžovatelé namítají, že stěžejní argument městského soudu, na základě kterého tento aproboval doručování žalobou napadeného rozhodnutí na adresu P., tj. že stěžovatel a) reagoval na výzvu k odstranění vad odvolání ze dne 20. 11. 2019 doručovanou na předmětnou adresu, neplatí vůči stěžovateli b). Navíc ani stěžovateli a) nebylo nikdy skutečně doručeno, když daná výzva „*mu byla jen náhodou předána jedním z obyvatel domu na adrese P.*“. Stěžovatelé proto označují za nesprávný závěr městského soudu, že tito nebyli osobami, kterým se prokazatelně nedaří doručovat ve smyslu § 25 odst. 1 správního řádu. Stěžovatelům mělo být tudíž správně doručováno veřejnou vyhláškou a měl jim být ustanoven opatrovník.

[11] Ve vztahu ke druhé sporné otázce stěžovatelé označují za nesprávný závěr městského soudu, že v případě existence více neoznačených schránek v rodinném domě, na rozdíl od bytového domu, není třeba zanechat (vylepit) výzvu o poučení na jiném vhodném místě. Stěžovatelé mají za nepřesvědčivou a nepodloženou argumentaci městského soudu o tom, že v případě, kdy jsou na rodinném domě umístěny dvě neoznačené poštovní schránky, jak tvrdili stěžovatelé, tak doručovatel mohl výzvu k vyzvednutí zásilky vhodit do kterékoli z nich.

[12] Závěrem stěžovatelé považují za pochybení i tu skutečnost, že správnímu orgánu byly známy i další jejich kontakty (e-mail, telefon i faktická adresa), ovšem ten se je nepokusil kontaktovat jiným způsobem než doručováním na adresu P., na kterou „*se jim prokazatelně nedařilo doručovat*“. Podle stěžovatelů „*uvedený postup může být i v rozporu se základními zásadami správního řízení*“, zejména pak s § 2 odst. 1 a 4 správního řádu, a dále i v rozporu s principem přiměřenosti. Stěžovatelé upozorňují, že „*tato argumentace byla vznesena již v podané žalobě, ale napadeným rozhodnutím nebyla jakkoli vypořádána*“.

[13] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti označuje argumentaci městského soudu za správnou a dostatečnou. Přitom odkázal na své vyjádření k žalobě, neboť námitky stěžovatelů se opakují. Žalovaný setrvává na svém stanovisku, že své rozhodnutí stěžovatelům řádně doručil na adresu jejich trvalého pobytu, o čemž svědčí doručenky založené ve správním spisu. Tvrzení stěžovatelů jsou účelová. Stěžovatelé nemají v místě

svého trvalého bydliště označenou schránku a snaží se tuto skutečnost využít ve svůj prospěch.

[14] Nejvyšší správní soud nejdříve hodnotil formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.), osobami oprávněnými (§ 102, věta první s. ř. s.), proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatelé jsou řádně zastoupeni advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení v rozsahu podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 3, věta před středníkem s. ř. s.) a z důvodů v ní uvedených (§ 109 odst. 4, věta před středníkem s. ř. s.). Ve věci rozhodl bez nařízení jednání za podmínek vyplývajících z § 109 odst. 2, věty první s. ř. s.

[15] Kasační stížnost **není** důvodná.

[16] Úvodem Nejvyšší správní soud konstatuje, že napadeným usnesením byla odmítnuta žaloba pro opožděnost. Nejvyšší správní soud tudíž byl oprávněn toliko zkoumat, zda městský soud postupoval správně, resp. zákonně, pokud žalobu odmítl, aniž by se jí věcně zabýval (§ 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.). Naopak meritorním přezkumem věci se Nejvyšší správní soud zabývat nemohl. Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 29. 3. 2023, č. j. 6 As 105/2021 - 72, „[z] konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí návrhu či usnesení o zastavení řízení, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu či zastavení řízení.“ Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu rovněž vyplývá, že „je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu“ (srov. rozsudek ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98).

[17] V posuzované věci městský soud odmítl podanou žalobu pro její opožděnost dle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. Ve správním soudnictví je třeba podat žalobu do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno doručením písemného vyhotovení nebo jiným zákonem stanoveným způsobem, nestanoví-li zvláštní zákon lhůtu jinou (§ 72 odst. 1 s. ř. s.). Včasnost žaloby je jednou z nutných podmínek její věcné projednatelnosti. Soud tak musí skutečnosti rozhodné pro závěr o včasnosti nebo opožděnosti žaloby zkoumat vždy z úřední povinnosti. Je-li v této souvislosti třeba skutkového zkoumání, provede veškeré potřebné důkazy tak, aby byl řádně zjištěn skutkový stav věci (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 10. 2022, č. j. 7 Ads 316/2021 - 34, resp. tam odkazované rozsudky téhož soudu ze dne 26. 3. 2008, č. j. 2 Azs 71/2006 - 82, ze dne 4. 8. 2005, č. j. 2 As 11/2005 - 72 a ze dne 5. 1. 2010, č. j. 2 Afs 87/2009 - 131; všechny rozsudky Nejvyššího správního soudu jsou dostupné na www.nssoud.cz).

[18] Městský soud svůj závěr o opožděnosti žaloby odvíjel od doručení rozhodnutí žalovaného fikcí podle § 23 odst. 1 správního řádu na adresu P., kterou měli stěžovatelé v době doručování žalobou napadeného rozhodnutí evidovanou v informačním systému evidence obyvatel (samotní stěžovatelé v žalobě uvedli, že jde o adresu, na které „mají svůj trvalý pobyt“). Městský soud vyšel z doručenek založených ve správním spisu, z nichž měl za patrné, že k doručení došlo 19. 6. 2020 (uplynutím desetidenní lhůty od uložení

pokračování

doručované zásilky v úterý 9. 6. 2020, a to v návaznosti na neúspěšný pokus o doručení stěžovatelům). Městský soud přitom nepřisvědčil námitkám stěžovatelů, že jim nebylo žalobou napadené rozhodnutí řádně doručeno a že se s tímto seznámili až poté, kdy stěžovatel a) dne 31. 10. 2022 nahlédl do správního spisu.

[19] Klíčovou otázkou v nyní posuzované věci tak bylo, zda žalobou napadené rozhodnutí bylo stěžovatelům řádně doručeno fikcí dne 19. 6. 2020, neboť od tohoto data městský soud ve svém posouzení odvíjel lhůtu pro podání žaloby.

[20] Rozhodnutí správního orgánu se podle § 72 odst. 1 správního řádu oznamuje účastníkům doručením stejnopisu písemného vyhotovení do vlastních rukou nebo ústním vyhlášením. Nebyl-li při doručování adresát zastižen a písemnost nebylo možno doručit ani jiným způsobem přípustným podle § 20 správního řádu, písemnost se uloží (§ 23 odst. 1 správního řádu). Adresát se vyzve vložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo, aby si uloženou písemnost ve lhůtě 10 dnů vyzvedl; současně se mu sdělí, kde, odkdy a v kterou denní dobu si lze písemnost vyzvednout. Je-li to možné a nevyloučil-li to správní orgán, písemnost se po uplynutí 10 dnů vloží do domovní schránky nebo na jiné vhodné místo; jinak se vrátí správnímu orgánu, který ji vyhotovil (§ 23 odst. 4 správního řádu). Zároveň s oznámením podle odst. 4 se adresát písemně poučí o právních důsledcích překážek při doručování ve smyslu § 24 správního řádu (§ 23 odst. 5 správního řádu). Jestliže si adresát uloženou písemnost nevyzvedne ve lhůtě 10 dnů ode dne, kdy byla k vyzvednutí připravena, písemnost se považuje za doručenou posledním dnem této lhůty (§ 24 odst. 1 správního řádu). Podmínky pro doručení písemnosti fikcí shrnul rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v rozsudku ze dne 20. 12. 2016, č. j. 3 As 241/2014 – 41 (publ. pod č. 3524/2017 Sb. NSS) a jsou jimi (i) doručování na správnou adresu, (ii) výzva adresátovi k vyzvednutí písemnosti včetně řádného poučení a (iii) marné uplynutí úložní doby, tedy nevyzvednutí doručované písemnosti na příslušné poště. (K tomu srov. též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 11. 2019, č. j. 3 Ads 205/2018 - 21).

[21] V již odkazovaném rozsudku č. j. 7 Ads 316/2021 - 34 Nejvyšší správní soud upozornil na svou ustálenou judikaturu, podle které „[...] *ten, kdo hodlá úspěšně zpochybnit doručení písemnosti, musí nejprve sám unést břemeno tvrzení. Musí předložit taková skutková tvrzení, která jsou skutečně způsobilá doručení a údaje na doručence zpochybnit tím, že vytvářejí věrohodnou verzi reality, podle níž předmětná zásilka doručena nebyla.*“ (srov. bod [16] citovaného rozsudku, resp. tam odkazované rozsudky Nejvyššího správního soudu).

[22] Stěžovatelé předně namítají, že žalovaný neměl žalobou napadené rozhodnutí doručovat podle § 20 správního řádu, ale veřejnou vyhláškou dle § 25 správního řádu. Stěžovatelé nesouhlasí s městským soudem, který je nepovažoval za osoby, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, tudíž nepřisvědčil jejich požadavku na doručování veřejnou vyhláškou.

[23] Podle § 25 odst. 1 správního řádu *osobám neznámého pobytu nebo sídla a osobám, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, jakož i osobám, které nejsou známy, a v dalších případech, které stanoví zákon, se doručuje veřejnou vyhláškou.*

[24] Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že stěžovatele v posuzovaném případě nelze důvodně označovat za osoby, jimž se prokazatelně nedaří doručovat, tudíž jim rozhodnutí žalovaného nemělo být doručováno veřejnou vyhláškou, jak bylo z jejich strany namítáno.

[25] V prvé řadě platí, že doručování veřejnou vyhláškou je třeba považovat za krajní prostředek, k jehož využití lze přistoupit pouze tehdy, není-li možná běžná forma doručování. Nejvyšší správní soud již v rozsudku ze dne 29. 11. 2012, č. j. 7 As 130/2012 – 29, judikoval, že „[o] osobu, které se prokazatelně nedaří doručovat nebo která je neznámého pobytu, se nejedná tehdy, daří-li se jí doručovat, byť fikcí podle § 24 odst. 1 správního řádu z roku 2004.“ Nejvyšší správní soud v právě citovaném rozsudku vyjasnil, že „[...] doručení fikcí podle ust. § 24 odst. 1 správního řádu je tedy nutno upřednostnit před doručováním veřejnou vyhláškou či ustanovením opatrovníka a doručováním jemu. Důvodem je i skutečnost, že postup předcházející nastoupení fikce zaručuje vyšší ochranu práv adresáta, neboť se může s ohledem na ust. § 23 odst. 4 správního řádu snáze a rychleji dovědět o neúspěšném doručení a svá práva tak v řízení účinněji chránit.“. Uvedený názor pak Nejvyšší správní soud setrvale zastává i ve své pozdější judikatuře (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 2. 2018, č. j. 9 As 126/2017 - 28).

[26] Stěžovatelé v nyní posuzované věci měli v době, kdy jim žalovaný v rámci odvolacího řízení doručoval písemnosti, v systému evidence obyvatel uvedenu konkrétní adresu pobytu P, na kterou jim žalovaný opakovaně doručoval (byť fikcí) písemnosti, resp. na kterou již stavební úřad doručoval prvostupňové rozhodnutí (proti kterému se stěžovatel a) odvolal, aniž by se domáhal určení neplatnosti doručení podle § 24 odst. 2 správního řádu). Navíc, jak bude uvedeno níže, ze správního i soudního spisu vyplývá, že stěžovatelé adresu P. běžně užívali jako adresu svého pobytu v úředním styku při komunikaci se správními úřady i soudy. Nelze proto souhlasit se stěžovateli, že by v posuzovaném případě byli v postavení osob, kterým se prokazatelně nedaří doručovat na adresu pobytu uvedenou v systému evidence obyvatel. Výjimečný postup v podobě doručování písemností veřejnou vyhláškou tak v předmětném případě stěžovatelů nebyl namístě.

[27] Jelikož městský soud správně uzavřel, že v posuzovaném případě při doručování žalobou napadeného rozhodnutí stěžovatelé nebyli osobami, kterým se prokazatelně nedaří doručovat, bylo nadbytečné, aby se blíže zabýval otázkou ustanovení opatrovníka podle § 32 správního řádu (jak v kasační stížnosti stěžovatelé vytýkají městskému soudu).

[28] Nejvyšší správní soud se dále zabýval otázkou, zda v posuzované věci byly splněny výše uvedené tři podmínky pro doručení žalobou napadeného rozhodnutí fikcí ve smyslu § 24 odst. 1 správního řádu.

[29] O podmínce marného uplynutí úložní doby nebylo sporu, neboť stěžovatelé nezpochybňovali, že si doručované rozhodnutí žalovaného na příslušné poště v úložní lhůtě nevyzvedli.

[30] Pokud jde o podmínku správnosti adresy pro doručování (tj. adresa P.), pak městský soud vyšel z vyjádření žalovaného, že tento své rozhodnutí doručoval na adresu trvalého bydliště stěžovatelů evidovanou v registru obyvatel (resp. že stěžovatelé v žalobě tuto adresu označili jako adresu jejich trvalého pobytu), dále ze skutečnosti, že stěžovatel a) danou adresu

pokračování

vedl jako svou adresu v podání datovaném dne 13. 12. 2019, kterým v odvolacím řízení odstraňoval vady odvolání, a rovněž ze zjištění, že stěžovatelé o doručování na jinou jimi sdělenou adresu v průběhu správního řízení nepožádali. Stěžovatelé proti těmto zjištěním městského soudu v kasační stížnosti nic nenamítali, s výjimkou tvrzení, že na výzvu k odstranění vad odvolání reagoval toliko stěžovatel a). Toto tvrzení je ovšem z hlediska závěru o správnosti doručovací adresy nepodstatné, neboť se jednalo pouze o jeden dílčí důvod, pro který měl městský soud doručovací adresu za správnou (rozhodně se nejednalo o „stěžejní argument“, jak namítali stěžovatelé v kasační stížnosti), přičemž již ostatní důvody by samy o sobě obstály. Ostatně samotní stěžovatelé adresu P. uvedli jako adresu svého pobytu mimo jiné i v žalobě směřující proti jimi napadenému rozhodnutí (jak na to přílehlavě poukázal městský soud), jakož i na plné moci udělené jejich právnímu zástupci (jak je patrné ze soudního spisu).

[31] Nutno doplnit, že podmínkou fikce doručení podle § 24 odst. 1 správního řádu již není, na rozdíl od předchozí právní úpravy, to, že se adresát v místě doručování fakticky zdržuje (srov. již odkazovaný rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2012, č. j. 7 As 130/2012 – 29, nebo rozsudek téhož soudu ze dne 11. 5. 2022, č. j. 10 As 502/2021 – 32). Z tohoto důvodu jsou námitky stěžovatelů, že žalovaný si byl vědom skutečnosti, že se stěžovatelé se svými dětmi fakticky zdržují v nemovitosti, jejíž odstranění bylo nařízeno, irelevantní z hlediska určení správné doručovací adresy.

[32] Nejvyšší správní soud tak má za splněnou i druhou podmínku fikce doručení žalobou napadeného rozhodnutí.

[33] Zbývá posoudit, zda byla splněna i poslední podmínka, a to zanechání výzvy adresátovi k vyzvednutí písemnosti včetně řádného poučení. Stěžovatelé v kasační stížnosti nezpochybnili obsah doručenek dokládajících postup při doručování žalobou napadeného rozhodnutí oběma stěžovateli na adresu P., včetně skutečnosti, že doručovatel na místě doručení zanechal výzvu k vyzvednutí zásilky s poučením. Stěžovatelé však vyjádřili nesouhlas s tím, že městský soud posoudil jako nedůvodnou jejich námitku, že se nemohli seznámit s výzvami k vyzvednutí uložených písemností, jelikož na předmětné adrese jsou dvě neoznačené poštovní schránky a doručovatel vhodil poučení (a poté i samotná rozhodnutí žalovaného) do špatné schránky.

[34] Nejvyšší správní soud předně souhlasí s názorem městského soudu, že bylo odpovědností stěžovatelů, že si řádně označí schránku v místě, které uvádějí jako adresu svého pobytu (srov. přiměřeně usnesení Ústavního soudu ze dne 30. 6. 2010, sp. zn. II. ÚS 1308/10). Ostatně i samotní stěžovatelé výslovně připouštějí, že *„každý je povinen dbát o svou domovní schránku, a pokud toto neplní, plynou z toho pro něj negativní důsledky“*. Stěžovatelé se proto nemohou důvodně dovolávat skutečnosti, že na adrese jejich pobytu jsou dvě neoznačené schránky, v důsledku čehož doručovatel mohl vhodit výzvu s poučením do té „nesprávné“. Stěžovatelé v kasační stížnosti, stejně jako v žalobě, v dané souvislosti argumentují pouze v obecné rovině, neboť nepředložili žádnou věrohodnou verzi reality na podporu svého tvrzení, že doručovatel vložil výzvu s poučením do „nesprávné“ domovní schránky. Stěžovatelé rovněž nevyjasnili, proč by jedna ze schránek měla být „správná“ a druhá „nesprávná“, resp. proč by vhození výzvy k vyzvednutí zásilky do jedné ze schránek (té „nesprávné“) mělo stěžovatelům znemožnit jejich seznámení

se s předmětnou výzvou, zatímco vhozením do druhé (té „správné“) by jejich seznámení se s výzvou umožnilo.

[35] Navíc Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že požadavek zanechat výzvu na jiném vhodném místě se uplatní zpravidla v případech činžovních či bytových domů, kde je vedle sebe umístěno vícero poštovních schránek určených pro jednotlivé byty, přičemž na žádné ze schránek by adresát zásilky nebyl uveden. Ovšem v případě rodinného domu se dvěma neoznačenými schránkami, jako tomu bylo dle tvrzení stěžovatelů v případě domu na adrese P., Nejvyšší správní soud nevidí pro takový postup žádného racionálního důvodu. Stěžovatelé v kasační stížnosti (ani v žalobě) neuvedli žádné konkrétní skutečnosti a důvody, pro které by jejich případ byl natolik specifický, aby doručovatel namísto vhození výzvy do jedné ze dvou domovních schránek byl povinen umístit výzvy k vyzvednutí zásilek na jiné vhodné místo, resp. jaké místo by to mělo být. Proto lze souhlasit s městským soudem, že doručovatel v daném případě mohl výzvu k vyzvednutí zásilky spolu s poučením vhodit do kterékoli ze dvou neoznačených schránek na dané adrese. Sledovaného účelu tohoto požadavku na doručující orgán, tj. oznámení o uložení zásilky adresátovi, bylo v posuzovaném případě zcela nepochybně dosaženo.

[36] Nejvyšší správní soud pro úplnost uvádí, že stěžovatelova obecně vedená polemika s městským soudem o tom, zda se povinnost doručujícího orgánu zanechat výzvu na jiném vhodném místě uplatní i v případě rodinného domu, je z hlediska podstaty sporu irelevantní. Nejvyšší správní soud totiž ve své judikatuře dovodil, že *„společnou schránku na podatelně hotelového domu, v němž měl stěžovatel nahlášenu adresu svého pobytu, [lze] považovat za jiné vhodné místo pro uložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti ve smyslu § 23 odst. 4 správního řádu, neboť naplňuje účel oznámení o uložení zásilky (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 8. 2021, č. j. 7 Azs 132/2021 - 31, odst. 21). Za popsanych skutkových okolností nyní posuzovaného případu by bylo možné kteroukoli ze dvou neoznačených domovních schránek v případě domu na adrese P. považovat i za jiné vhodné místo pro uložení oznámení o neúspěšném doručení písemnosti ve smyslu § 23 odst. 4 správního řádu.*

[37] Z právě popsanych důvodů má Nejvyšší správní soud za splněnou i třetí podmínku pro řádné doručení žalobou napadeného rozhodnutí fikcí.

[38] Nedůvodnou pak Nejvyšší správní soud shledal i závěrečnou námitku stěžovatelů o porušení základních zásad správního řízení tím, že se je žalovaný v souvislosti s doručováním předmětného rozhodnutí nepokusil kontaktovat jiným způsobem než doručováním na adresu P. Jak již bylo uvedeno výše, pro naplnění fikce doručení dle § 24 odst. 1 správního řádu musí být splněny tři shora popsané podmínky, mezi které nepatří požadavek na to, aby správní orgán při doručování svého rozhodnutí vyvinul snahu kontaktovat adresáta správního rozhodnutí i jiným způsobem než zákonem předepsaným postupem. Podle Nejvyššího správního soudu *„[p]ředpokladem aplikace fikce doručení není ani povinnost telefonicky kontaktovat adresáta, či činit jiné podobné úkony“* (srov. bod [18] rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2023, č. j. 7 As 109/2022 - 48). Je tudíž zřejmé, že žalovaný při doručování žalobou napadeného rozhodnutí nepochybil, resp. nejednal v rozporu se základními zásadami správního řízení. Nutno doplnit, že není pravdou, že *„tato argumentace byla vznesena již v podané žalobě“*, jak tvrdí stěžovatelé. Skutečnost je taková, že stěžovatelé s touto argumentací přišli až ve svém

pokračování

vyjádření ze dne 20. 2. 2023, zatímco svou žalobu podali 2. 1. 2023 (tj. „poslední“ den lhůty pro podání správní žaloby, jak ji počítali stěžovatelé, tj. od data převzetí kopie žalobou napadeného rozhodnutí v rámci nahlížení stěžovatele a) do správního spisu).

[39] V návaznosti na výše uvedené Nejvyšší správní soud souhlasí s městským soudem, že v posuzovaném případě byly splněny podmínky pro doručení žalobou napadeného rozhodnutí fikcí. Předmětné rozhodnutí žalovaného tedy bylo stěžovatelům řádně doručeno dne 19. 6. 2020, tudíž dvouměsíční lhůta k podání žaloby proti danému rozhodnutí začala stěžovatelům plynout v sobotu 20. 6. 2020 a uplynula ve čtvrtek 20. 8. 2020. To vede k finálnímu závěru, že stěžovatelé skutečně svou žalobu (doručenou městskému soudu až dne 2. 1. 2023) podali opožděně, tudíž městský soud nepochybil, když žalobu odmítl pro její opožděnost.

[40] Vzhledem k tomu, že Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost nedůvodnou, zamítl ji za podmínek vyplývajících z § 110 odst. 1 *in fine* s. ř. s. (výrok I. tohoto rozsudku).

[41] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud na základě § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatelé neměli ve věci úspěch, proto jim právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by měl procesně úspěšný žalovaný, kterému však v řízení o kasační stížnosti nevznikly žádné náklady nad rámec jeho běžné úřední činnosti. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že se žádnému z účastníků nepřiznává náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti (výrok II. tohoto rozsudku).

[42] Výrok o náhradě nákladů řízení osob zúčastněných na řízení vychází z § 60 odst. 5 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Jelikož Nejvyšší správní soud osobám zúčastněným na řízení neuložil žádnou povinnost, přičemž ani v daném případě neshledal žádný důvod zvláštního zřetele hodný, tyto nemají právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (výrok III. tohoto rozsudku).

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** přípustné opravné prostředky.

V Brně dne 18. října 2024

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu